



Pont del Molí del Puig

Gisclareny

Ubicació

Comarca:	Berguedà
Lloc/Adreça:	Al costat del Molí del Puig (Ajuntament de Gisclareny. Av. Roser S/N 08695)
Emplaçament	A la dreta del Bastareny. Pista de Bagà a Font de l'Adou PK. 4,5 passat el veïnat de l'Hostalet.
Alçada:	903,1
Coordenades:	
Latitud:	42.26866
Longitud:	1.81256
UTM Est (X):	402073
UTM Nord (Y):	4680289

Classificació

Número de fitxa	08093 - 75
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Obra civil
Estil / època:	Medieval Gòtic Modern Popular
Segle	XIV-XX
Estat de conservació	Regular
Notes de conservació:	El pont està en ús per al pas dels vehicles que accedeixen a les fonts de l'Adou i Molnell
Protecció	Inexistent
Observacions protecció:	El camí que passa per sobre està protegit per la Llei estatal 3/1995 de 23 de març vies pecuàries (BOE ,71)
Número inventari	Si. IPA. 3357
Generalitat i altres inventaris	
Accés	Fàcil
Ús actual:	Altres
Titularitat	Pública
Titular:	08092001090040000YR

Fitxes associades:

[Pont dels Bullidor de la Llet o dels Empedrats](#)

[Molí del Puig](#)

[Pont vell de Molnell \(Monnell\)](#)

Autoria de la fitxa Pere Cascante i Torrella

Data de registre de la ds., 30/11/2019 - 01:00

fitxa:

Descripció

Pont d'un sol ull que creua el riu Bastareny a l'alçada del molí del Puig. Es tracta d'una interessant obra d'enginyeria formada per un sol ull d'arc rebaixat i amb les dovelles construïdes en blocs de pedra calcària ben treballats i escairats, units amb argamassa de calç. Descansa damunt les roques de la llera del Bastareny i conserva encara els dos estreps en bon estat amb un aparell de carreus de pedra ben treballats i escairats, units amb argamassa de calç i col·locats en filades irregulars. A sota de l'ull del pont es poden observar encara els encaixos per a col·locar les bigues de fusta del cintre del pont d'uns 20 x 20 cm. La part nord mirant aigües amunt ha estat eixamplada per al pas de la pista forestal que accedeix a Molnell.

Observacions:

Segons les imatges antigues conservades a l'arxiu fotogràfic del Centre excursionista de Catalunya i atribuïdes a Lluís Estassen i També a Cesar August Torres (AFCEC. EMC- X- 3142; AFCEC- ESTASEN - X -8038) es pot observar l'estrep esquerra d'aquest pont al costat del molí amb els muntants fets de la mateixa fàbrica que la resta del dovellatge interpretant-se com a una construcció única. Tant per l'aparell constructiu com la similitud en la talla dels carreus de les dovelles (de la pedrera de Grau de Palau) i amb exemplars propers com el del pont de la vila de Bagà (Cascante i Torrella, P; 2010), el pont de la riera de Saldes (Cascante i Torrella, P; 2017), el pont de Terradelles a Bagà (Corominas i camp, el pont de l'estret de Malgrau a Bagà o el pont de la consolació de Cercs (DDAA; 2017) sembla que es tracta d'una construcció de mitjans del segle XIV o XV i atribuïda als cònsols de Bagà

Història

Segons Martín (Martín, 2005) l'indret del Puig ja apareix esmentat en l'acta de consagració de Sant Miquel de Turbians el 948 ".entrego a l'esmentada parròquia les vil·les que s'han esmentat amb els seus termes, els quals afronten, per una banda, amb el terme de Bagà, per l'altra, amb el terme de Vallcebre, el de Saldes i, per l'altra, amb els termes de Molnell o del Puig [de Sant Martí]." (Martín, E inèdit del doc.ADCU). Posteriorment el lloc de Puig ens és esmanetat amb les donacions del monestir de Sant Lloreç prop Bagà el 961 "in valle buchranense, casas curtes et ortos, terras et vineas cultas vel incultas molendinis, aquis, aquiductis in Vilalta et in Marolaet in ipso Puio, et in Rus et Perdinela" (Serra i Vilaró, J; 1989. Llibre III P.82). Tanmateix és en la documentació d'aquest monestir quan se'n fa major referència ja que el 983 i posteriorment el 1003 es fa una donació de terres del mas Puig. I parla també d'un lloc dit Querol proper al Puig "I pècia de vinea ad domum Scti Laurentii monasterii, qui est in valle Buchuranense. Et advenit illa ipsa vinea de comparacione, in chomitatum Cerdaninense, in valle Buchuranense, in apennico de ipso Puio, in locum qui dicunt Cherol". El document esmenta les afrontacions que són "In vinea de Olibane vel eres suos, et de alia in ipsa Rocha Rotunda, et de III in vinea de Orifeitaqyi fuit condem..." (Bolós-Pagès, 1986) Bolós interpreta com a Sant Martí del Puig sense poder especificar la roca rodona. El pont no surt documentat enlloc ni tant sols en la documentació conservada a l'arxiu de la corona d'aragó (ACA).

NOTARIALS. Bagà. I, foli 88. 1253-1261) on esmenta el molí del Puig. Ara bé cal pensar que si aquest molí fos el mateix que el que hi ha al costat del pont hem de creure que el pont ja existia en aquest moment. Tot i així la similitud amb la fabrica amb altres ponts de la baronia com el del camp de la vila. Ara bé si que és cert que hi ha una citació de 1355 que parlen de "llosar el pont del molí" ACA NOTARIALS. Bagà. Llibre CXXIV foli 18 v any 1355. "Item donarem an (Guillem) Lozar e an spital per I die que foren al pont del moli per adobar la cicada...5 sous"". No sabem si aquest pont correspondria amb el pont de la vila de Bagà, dit de Sant Esteve (Cascante i Torrella; P, 2012) amb el pontarró del costat del molí de Bagà amb accés als horts o si es tracta del pont del molí del Puig ja que la documentació ens és confusa. i surt barrejada la que fa al·lusió a la vila de Bagà amb la dels territoris de la baronia com seria el cas del Puig. Si gui com sigui en aquestes dates els cònsols de la vila van fer adobar nombrosos ponts de la baronia com el proper del "forat d'escariu" (Serra i Vilaró, J; 1989. Llibre II P.147), el pont d'avellanet o pont del patola o faia (Serra i Vilaró, J; 1989. Llibre II. P.147), el pont de Vilella de Bagà o el pont de les dues sòrors a banda del ja esmentat pont del Camp de la Vila, dit de Sant Esteve. El pont servia de suport al pas del camí que permetia accedir a Molnell i també a Sant Martí del Puig i Gisclareny per coll de la Bena i Murturols; un pas que ja es deuria utilitzar des de temps antics i que tindria els orígens al segle X.

Bibliografia

AYMANI I DOMINGO, G (2002). Els molins hidraulics de la vall del Bastereny. Exemples d'una activitat preindustrial desapareguda Associació Medieval de Bagà. BOLÓS MASCLANS, J; PAGÈS (1986). El monestir de Sant Llorenç prop Bagà. Artestudi. Barcelona p- 120. CABALLE CANTALAPIEDRA, FRANCESC (2009). Les empremtes del camí ral de Bagà. Associació Medieval de Bagà). CASCANTE I TORRELLA, P (2012). Estudi històric i constructiu de l'edifici indstrial de la "Baganense" de Bagà. Diputació de Barcelona. Servei de Patrimoni Arquitectònic Local. CASCANTE I TORRELLA, P; 2017 Projecte de consolidació del pont vell de Guardiola. Ajuntament de Guardiola de Berguedà. GENERALITAT DE CATALUNYA. Pont del molí del Puig. Inventari de Patrimoni Arquitectònic de Catalunya. AFCEC. EMC- X- 3142; AFCEC- ESTASEN - X -8038. DDAA. Estudi impacte ambiental de la construcció del tercer carrir reversible de la c-16, tram Berga- Bagà. ATICS (inèdit). ACA. NOTARIALS. Bagà. I, foli 88. 1253-126. ACA NOTARIALS. Bagà. Llibre CXXIV foli 18 v any 1355.

